

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 21
QUYÊN THỨ 522
HỘI THỨ BA

Phẩm
THẦY BẤT ĐỘNG
Thứ 25 - 2

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này nơi tâm cứng chắc hơn chất kim cương. Giả sử tất cả hữu tình ở thế giới chư Phật mười phương Căng-già sa thấy đều biến làm ma. Các chúng ma này lại đều hóa làm chùng ấy ác ma, các ác ma đây đều có thần lực vô lượng vô số. Các ác ma này dùng hết nơi thần lực chẳng năng lưu nạn Bồ-tát Ma-ha-tát này khiến chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm được. Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này đã được Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, biết tất cả pháp bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên hai pháp, tất cả ác ma chẳng năng lưu nạn khiến chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm được. Những gì là hai? Một là quán sát các pháp đều không, hai là chẳng bỏ các loại hữu tình.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên hai pháp nữa, tất cả ác ma chẳng năng ngăn ngại khiến chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm được. Những gì là hai? Một là như nói thấy đều năng làm, hai là thường được chư Phật hộ niệm.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, các Thiên tử thấy thường đến lễ kính, gần gũi cúng dường, thỉnh hỏi khuyên phát, nói lên lời như vậy: “Lành thay, Đại sĩ! Muốn chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên siêng trụ không, vô tướng, vô nguyện. Vì có sao? Thiện nam tử! Nếu siêng trụ không, vô tướng, vô nguyện, tất cả hữu tình kẻ không nương dựa năng làm nương dựa, kẻ không nương về năng làm nương về, kẻ không cứu hộ năng làm cứu hộ, kẻ không đến tới năng làm đến tới, kẻ không nhà cửa năng làm nhà cửa, kẻ không còn bãi năng làm còn bãi, cùng kẻ mù tối năng làm ánh sáng, cùng kẻ điếc đui năng làm tai mắt. Vì có sao? Thiện nam tử! Trụ không, vô tướng, vô nguyện như

thế tức là an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Nếu năng an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề”.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, thời được chư Phật hiện tại thế giới mười phương vô lượng vô số vô biên ở giữa đại chúng, tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự chủng tánh và các công đức Bồ-tát Ma-ha-tát này, chỗ gọi công đức chơn tịnh an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Thiện Hiện phải biết: Như Ta nay đây vì chúng tuyên nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng, xưng nêu khen ngợi Bửu Tràng Bồ-tát Ma-ha-tát, Thi Khí Bồ-tát Ma-ha-tát thấy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát và hiện tại kia chỗ Phật Bát Động, kẻ tịnh tu phạm hạnh trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, danh tự chủng tánh và các công đức các Bồ-tát Ma-ha-tát, chỗ gọi công đức chơn tịnh an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Hiện tại thế giới phương Đông vô lượng vô số vô biên tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác vì chúng tuyên nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, ở kia cũng có các Bồ-tát Ma-ha-tát tịnh tu phạm hạnh, chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác kia đều ở giữa chúng tự nhiên vui

mừng xưng nêu khen ngợi danh tự chủng tánh và các công đức BỒ-tát Ma-ha-tát kia, chỗ gọi công đức chơn tịnh chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Phương Nam, Tây, Bắc, bốn phía, trên dưới cũng lại như thế.

Thiện Hiện phải biết: Có BỒ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, lần hồi viên mãn đạo Đại Bồ-đề, lần hồi viên mãn Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, cho đến sẽ được nhất thiết tướng trí, cũng được tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thế giới mười phương vô lượng vô số vô biên, ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự chủng tánh và các công đức BỒ-tát Ma-ha-tát này, chỗ gọi công đức chơn tịnh tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Sở dĩ vì sao? Vì BỒ-tát Ma-ha-tát này năng làm việc khó, giống Phật chẳng dứt, lợi ích an vui tất cả hữu tình vậy.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Những BỒ-tát Ma-ha-tát mà nhờ Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự chủng tánh và các công đức, vì bất thối chuyển hay thối chuyển ư?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có BỒ-tát Ma-ha-tát trụ Bất thối chuyển hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu

thẩm, được nhờ Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức. Lại có Bồ-tát Ma-ha-tát tuy chưa nhận ký mà tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, cũng được nhờ chư Phật ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Vừa nói trên đây là Bồ-tát nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát theo Phật Bát Động khi làm Bồ-tát sở tu mà học, đã được an trụ ngôi Bất thối chuyển. Bồ-tát Ma-ha-tát này được nhờ Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức.

Lại có Bồ-tát Ma-ha-tát theo Bửu Tràng Bồ-tát Ma-ha-tát, Thi Khí Bồ-tát Ma-ha-tát thấy sở tu mà học. Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy chưa nhận ký, mà siêng tinh tiến hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm phương tiện khéo léo, cũng được nhờ chư Phật ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm, đối trong tánh vô sanh tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng

được Vô sanh pháp nhẫn. Đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh rốt ráo không tất cả pháp, tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh vắng lặng tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh đều xa lìa tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh vô sở hữu tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh chẳng tự tại tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Đối tánh chẳng bền chắc tất cả pháp tuy rất tin hiểu mà chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát như thế thấy cũng được nhờ chư Phật ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nhờ Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng tự nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức; Bồ-tát Ma-ha-tát này vượt các bậc Thanh văn Độc giác thấy, tất được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo, nhờ Phật Thế Tôn ở giữa đại chúng, tự

nhiên vui mừng xưng nêu khen ngợi danh tự dòng dõi và các công đức; Bồ-tát Ma-ha-tát này tất sẽ trụ ngôi Bất thối chuyển, trụ ngôi này rồi mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết bao nhiêu nghĩa thú sâu thẳm Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế không nghi không ngờ, chẳng mê chẳng ngất, chỉ khởi nghĩ này: “Như Phật đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, lý ấy tất nhiên không có trái ngược”. Bồ-tát Ma-ha-tát này do đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa rất sanh tịnh tín, lần hồi sẽ ở chỗ Phật Bất Động và chỗ các Bồ-tát Ma-ha-tát rộng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối nghĩa thú ấy rất sanh tin hiểu. Đã tin hiểu rồi, sẽ được trụ nơi ngôi Bất thối chuyển. Trụ ngôi này rồi, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế năng sanh tin hiểu, chẳng sanh phỉ báng, hãy được nhiều căn lành thù thắng, hưởng năng thọ trì đọc tụng thông lẹ, y lý chơn như buộc niệm suy nghĩ, an trụ chơn như tinh siêng tu học. Bồ-tát Ma-ha-tát này mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Thật tánh các pháp đều bất khả đắc, nói sao nói được các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ chơn như tinh siêng tu học, mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như kẻ Phật hóa ra an trụ chơn như tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình làm nhiều ích lớn. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, an trụ chơn như tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình làm nhiều ích lớn.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Kẻ Như Lai hóa trọn vô sở hữu, lẽ lìa chơn như, trọn bất khả đắc, ai trụ chơn như tu hạnh Bồ-tát, ai sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, ai chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ai vì hữu tình làm nhiều ích lớn? Bạch Thế Tôn! Chơn như hãy chẳng khá được, huống nào được có an trụ chơn như tu hạnh Bồ-tát mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vì các hữu tình làm nhiều ích lớn. Đây nếu thật có, chắc không lẽ ấy?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Kẻ Như Lai hóa trọn vô sở hữu, lẽ lìa chơn như, trọn bất khả đắc, ai trụ chơn như tu hạnh Bồ-tát, ai sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, ai chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ai vì các hữu tình làm nhiều ích lớn. Thiện Hiện! Chơn như hãy bất khả đắc, huống có đắc an trụ chơn như tu hạnh Bồ-tát, mau được an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình làm nhiều ích lớn. Đây nếu thật có, chắc không lẽ ấy.

Sở dĩ vì sao? Như Lai ra đời hoặc chẳng ra đời, lẽ vậy các pháp chẳng lìa chơn như, pháp giới, pháp tánh nói rộng cho đến bất tư nghì giới. Quyết định không có an trụ chơn như tu hạnh Bồ-tát, mau sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình làm việc nhiều ích. Vì có sao? Vì các pháp chơn như không sanh không diệt, cũng không trụ khác chút phần khá được.

Thiện Hiện! Nếu pháp không sanh không diệt, cũng không trụ khác chút phần khá được, ai trụ trong ấy tu hạnh Bồ-tát, ai sẽ an trụ bậc Bất thối chuyển, ai chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ai vì hữu tình làm nhiều ích lớn? Đây nếu thật có, chắc không lẽ ấy. Chỉ nương thế tục giả thi thiết có mà thôi.

Khi ấy, Thiên Đế Thích bèn thưa Phật rằng: **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** như thế thẳm sâu màu nhiệm rất khó tin hiểu. Các **Bồ-tát Ma-ha-tát** hành **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** sâu thẳm, mặc dù biết các pháp đều bất khả đắc mà cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, muốn vì hữu tình làm nhiều ích lớn là việc rất khó. Sở dĩ vì sao? Quyết định không có an trụ chơn như tu hạnh **Bồ-tát**, sẽ mau an trụ bậc **Bất thối chuyển**, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vì các hữu tình làm việc nhiều ích. Mà các **Bồ-tát Ma-ha-tát** khi hành **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** sâu thẳm quán tất cả pháp đều vô sở hữu, đối thâm pháp tánh tâm chẳng chìm đắm, không nghi không ngờ, chẳng kinh chẳng sợ, cũng chẳng mê ngất. Việc như thế thấy rất là hiếm có.

Bấy giờ, Thiện Hiện bảo Thiên Đế Thích rằng: **Kiều Thi Ca!** Như người đã nói, các **Bồ-tát Ma-ha-tát** hành **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** sâu thẳm, quán tất cả pháp đều vô sở hữu. Đối thâm pháp tánh, tâm chẳng chìm đắm, không nghi không ngờ, chẳng kinh chẳng sợ, cũng chẳng mê ngất. Những việc như thế rất hiếm có ấy.

Kiều Thi Ca! Các **Bồ-tát Ma-ha-tát** hành **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** sâu thẳm quán tất cả pháp bản tánh đều không. Với trong không đây trọn vô sở hữu ai chìm ai đắm, ai ngờ ai nghi, ai kinh ai sợ, ai

mê ai ngất. Vậy nên, Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối thâm pháp tánh tâm chẳng chìm đắm, không ngờ không nghi, chẳng kinh chẳng sợ, cũng chẳng mê ngất, rất là hiếm có.

Khi ấy, Thiên Đế Thích thưa Thiện Hiện rằng: Tôn giả đã nói không chẳng nương nơi không, vậy nên nói ra tướng không trệ ngại. Ví như đem tên ngựa bắn hư không, hoặc gần hoặc xa đều không mắc ngại. Tôn giả đã nói cũng lại như thế, ai năng đối trong dám làm lưu nạn!

Khi đó Thiên Đế Thích liền thưa Phật rằng: Tôi nói như thế, khen như thế, ghi như thế là thuận thật ngữ pháp ngữ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đối pháp tùy pháp là chính ghi chẳng?

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Kiền Thi Ca! Người nói như thế, khen như thế, ghi như thế đều thuận thật ngữ pháp ngữ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đối pháp tùy pháp ghi không trái ngược.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Hiếm có! Đại đức Thiện Hiện có nói những gì không chẳng nương không, vô tướng, vô nguyện. Cũng nương bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Cũng nương bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng nương tám giải thoát

cho đến mười biển xứ. Cũng nương Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Cũng nương nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng nương chơn như cho đến bất tư nghì giới. Cũng nương khổ tập diệt đạo thánh đế. Cũng nương bậc Bồ-tát Ma-ha-tát. Cũng nương tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng nương năm nhãn, sáu thần thông. Cũng nương Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng nương đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Cũng nương ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo. Cũng nương pháp vô vọng thất, tánh hằng trụ xả. Cũng nương nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng nương hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát và chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bảy giờ, Thế Tôn bảo Thiên Đế Thích rằng: Kiền Thi Ca! Cụ thọ Thiện Hiện trụ các pháp không, quán Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy bất khả đắc, huống có kẻ hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa khả đắc. Quán bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi khả đắc. Quán bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định khả đắc. Quán tám giải thoát cho đến mười

biển xứ hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu tám giải thoát cho đến mười biển xứ khả đắc.

Quán nội không cho đến vô tánh tự tánh không hãy bất khả đắc, huống có kẻ trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không khả đắc. Quán chơn như cho đến bất tư nghì giới hãy bất khả đắc, huống có kẻ trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới khả đắc. Quán khổ tập diệt đạo thánh đế hãy bất khả đắc, huống có kẻ trụ khổ tập diệt đạo thánh đế khả đắc. Quán không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn khả đắc. Quán các bậc Bồ-tát Ma-ha-tát hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu các bậc Bồ-tát Ma-ha-tát khả đắc. Quán đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn hãy bất khả đắc, huống có kẻ tu đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn khả đắc. Quán năm nhãn, sáu thần thông hãy bất khả đắc, huống có kẻ dẫn phát năm nhãn, sáu thần thông khả đắc.

Quán Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng hãy bất khả đắc, huống có kẻ dẫn phát Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng khả đắc. Quán đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả hãy bất khả đắc, huống có kẻ an trụ đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả khả đắc. Quán ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo hãy bất khả đắc,

huống có kẻ dùng tướng hảo đây trang nghiêm thân khả đắc.

Quán pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả hãy bất khả đắc, huống có kẻ dẫn phát pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả khả đắc. Quán nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí hãy bất khả đắc, huống có kẻ dẫn phát nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khả đắc. Quán tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát hãy bất khả đắc, huống có kẻ năng hành tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát khả đắc. Quán chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hãy bất khả đắc, huống có kẻ năng chứng chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề khả đắc. Quán Nhất thiết trí trí hãy bất khả đắc, huống có kẻ năng được Nhất thiết trí trí khả đắc. Quán các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác hãy bất khả đắc, huống có kẻ năng quay xe pháp vô thượng khả đắc. Quán pháp vô sanh diệt hãy bất khả đắc, huống có kẻ năng chứng pháp vô sanh diệt khả đắc. Vì có sao?

Kiều Thi Ca! Cụ thọ Thiện Hiện đối tất cả pháp trụ trụ xa lìa, trụ trụ vắng lặng, trụ trụ vô sở hữu, trụ trụ vô sở đắc, trụ trụ không, trụ trụ vô tướng, trụ trụ vô nguyện.

Kiều Thi Ca! Cụ thọ Thiện Hiện đối tất cả pháp trụ vô lượng thắng trụ như thế thủy, sánh chúng các

Bồ-tát Ma-ha-tát sở trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa trụ hạnh thâm diệu trăm phần ngàn phần cho đến cực số phần cũng chẳng kịp một. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Trừ chư Phật, chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát này sở trụ trụ hạnh thâm diệu Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối trụ các Thanh văn Độc giác thấy là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng.

Vì vậy nên, Kiều Thi Ca! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn trụ trên tất cả hữu tình, phải trụ trụ hạnh thâm diệu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát trụ trong trụ đây vượt các Thanh văn bậc Độc giác thấy, chúng vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, mau năng viên mãn tất cả Phật pháp, dứt hẳn phiền não tập khí nối nhau, chóng năng chứng được Nhất thiết trí trí, được gọi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, rốt ráo lợi vui tất cả hữu tình khiến trụ Tam thừa giải thoát người trời.

Bấy giờ, trong chúng hội vô lượng vô số trời Ba mươi ba vui mừng nhảy nhót, đều lấy hương hoa nhiệm màu của trời dâng rải lên Như Lai và các đệ tử.

Lúc ấy, trong chúng có tám trăm Bí-sô đều từ tòa dậy đánh lễ chân Phật, lệch che vai hữu, gối tả

châm đất, cong lưng cung kính chấp tay hướng Phật, xem ngắm tôn nhan mắt chẳng chạm nói. Vì thần lực Phật nên mỗi lòng trong tay hương hoa màu nhiệm tự nhiên đầy rẫy. Chúng Bí-sô này vui mừng nhảy nhót được chưa từng có, đều đem hoa này dâng rải lên Phật và các Bồ-tát. Đã rải hoa rồi, đồng phát nguyện rằng: “Chúng tôi dùng sức căn lành thù thắng đây, nguyện thường an trụ hạnh trụ nhiệm màu Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm Thanh văn, Độc giác chẳng thể trụ được, mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vượt các bậc Thanh văn, Độc giác thấy”.

Bấy giờ, Như Lai biết chúng Bí-sô này ý muốn thanh tịnh, quyết định chẳng quay lui, liền bèn mỉm cười. Như phép thường của Phật, từ nơi điện môn phóng ra các thứ sắc quang xanh, vàng, đỏ trắng, hồng tía, bích lục, vàng bạc, pha lê soi khắp thế giới Tam thiên đại thiên. Quang ấy thu dần hoàn quanh thân Phật qua ba vòng rồi vào nơi trên đỉnh Phật.

Khi đó, A-nan-đà thấy được điềm đây, vui mừng nhảy nhót, liền từ tòa dậy chấp tay lễ Phật, thưa Thế Tôn rằng: Vì nhân duyên nào hiện mỉm cười đây? Chư Phật hiện cười chẳng không nhân duyên. Cúi xin Như Lai thương xót vì nói!

Bấy giờ, Phật bảo A-nan-đà rằng: Các Bí-sô đây sẽ ở trong kiếp Tinh Dụ đời sau đều được làm Phật đồng danh Tán Hoa, đầy đủ mười hiệu. Phật kia thọ lượng, cõi nước chỗ ở, đệ tử Bí-sô tất cả đều đồng. Các Như Lai này đều trụ ngàn năm sơ sanh xuất gia và sau khi thành Phật tùy ở chỗ nào, hoặc ngày hoặc đêm thường rưới hương hoa nhiệm màu năm sắc. Do nhân duyên đây nên ta cười mỉm.

Vậy nên, Khánh Hỷ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được an trụ trụ tối thắng ấy, nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được an trụ trụ Như Lai ấy, nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân tinh siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, các thiện nam tử thiện nữ nhân này đời trước hoặc từ trong người chết rồi sanh lại nơi đây, hoặc từ trời Đĩ-sử-đa chết đến sanh trong đây. Kia ở đời trước hoặc ở trong người, hoặc ở trên trời, nhờ từng rộng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, nên với đời nay năng siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Khánh Hỷ phải biết: Như Lai hiện thấy, nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân năng siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối thân mạng của

không điều đoái luyến, phải biết quyết định là Đại Bồ-tát.

Lại nữa, Khánh Hỷ! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân ưa muốn lắng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Nghe rồi thọ trì, đọc tụng thông lanh, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, vì các thiện nam tử Bồ-tát thừa tuyên nói khai chỉ, dạy răn dạy trao. Phải biết người kia là Đại Bồ-tát, từng ở quá khứ đích thân theo Như Lai nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế. Nghe rồi thọ trì đọc tụng thông lanh, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý. Cũng từng vì người tuyên nói khai chỉ, dạy răn dạy trao Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, nên với đời nay năng xong được việc này.

Khánh Hỷ phải biết: Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này từng ở vô lượng chỗ Phật quá khứ trông các căn lành, nên với đời nay năng làm được việc này. Các thiện nam tử thiện nữ nhân đây nên khởi nghĩ này: “Ta trước chẳng theo Thanh văn, Độc giác nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, định theo chư Phật nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế. Ta trước chẳng đối Thanh văn, Độc giác gần gũi cúng dường trông các căn lành, định đối Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác gần gũi cúng dường trông các căn lành”. Do nhân duyên này, nay được nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa

sâu thẳm đây ưa muốn thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, rộng vì hữu tình tuyên nói không mỏi.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân ưa muốn lắng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Nghe rồi thọ trì, đọc tụng thông lanh, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, hoặc pháp hoặc nghĩa, hoặc văn hoặc ý đều khéo thông suốt, tùy thuận tu hành. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này thời là hiện thấy chúng ta Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, có bao nghĩa thú thâm tâm tin hiểu, chẳng sanh hủy báng, chẳng khá trở hoại. Các thiện nam tử thiện nữ nhân này đã từng cúng dường vô lượng chư Phật, ở chỗ chư Phật trồng nhiều căn lành, cũng được vô lượng bạn lành nhiếp thọ.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân năng đối chỗ thắng phước điền Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trồng các căn lành, tuy định sẽ được quả Thanh văn, hoặc quả Độc giác, hoặc quả Như Lai, mà chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Cần đối nghĩa thú Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm khéo thông suốt không ngại, tu

hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. An trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. An trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. An trụ khổ tập diệt đạo thánh đế.

Tu hành bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Tu hành bốn tĩn lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tu hành không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Tu hành bậc Bồ-tát Ma-ha-tát. Tu hành tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Tu hành năm nhãn, sáu thần thông. Tu hành Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Tu hành pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Tu hành nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khiến mau viên mãn.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối nghĩa thú Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khéo thông không ngại, tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí khiến rất viên mãn. Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà trụ Thanh văn bậc Độc giác ấy, tất không lẽ ấy. Vậy nên, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên đối nghĩa thú Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm khéo thông không ngại, tu hành Bồ thí Ba-la-

mật-đa, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí khiến rất viên mãn.

Vậy nên, Khánh Hỷ! Ta đem kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm dặn dò giao phó cho người, nên chính thọ trì đọc tụng, thông lanh chớ cho quên mất.

Khánh Hỷ phải biết: Trừ kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây, thọ trì các pháp Ta đã thuyết khác nếu có quên mất tội ấy hãy nhẹ. Mà nếu đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây chẳng khéo thọ trì, tối thiểu một câu có bị quên mất, tội này rất nặng.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm thấp đến một câu năng khéo thọ trì chẳng cho quên mất, được phước vô lượng. Nếu đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng khéo thọ trì thấp đến một câu có bị quên mất, phải bị trọng tội đồng lượng phước trước. Vậy nên, Khánh Hỷ! Ta đem kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm ân cần giao phó cho người, phải chính thọ trì đọc tụng thông lanh, suy nghĩ đúng lý, rộng vì người thuyết, phân biệt khai chỉ, khiến kẻ thọ trì hiểu rõ văn nghĩa ý thú rất ráo.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm thọ trì

đọc tụng, thông lanh rớt ráo, suy nghĩ đúng lý, rộng vì người thuyết, phân biệt khai chỉ, khiến kia hiểu rõ, thời là thọ trì thu lấy Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chư Phật Thế Tôn quá khứ vị lai hiện tại đã chứng.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân khởi tâm rất tịnh, hiện ở chỗ Ta muốn cầm các thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen không lười biếng mỗi, nên đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa chăm lòng lắng nghe, thọ trì đọc tụng, thông lanh rớt ráo, suy nghĩ đúng lý, rộng vì người thuyết, phân biệt khai chỉ khiến kia hiểu rõ. Hoặc lại biên chép, các báu trang nghiêm, hằng đem các thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chớ được lười bỏ. Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, thời là hiện tiền cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Ta và chư Phật mười phương ba đời.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm khởi tâm rất tịnh cung kính ưa muốn, tức đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ vị lai hiện tại đã chứng khởi tâm rất

tịnh cung kính ưa muốn. Khánh Hỷ! Nếu người ưa muốn nơi Ta, chẳng bỏ Ta được, cũng nên ưa muốn chẳng bỏ kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, thấp đến một câu không nên quên mất.

Khánh Hỷ! Ta nói nhân duyên giao phó dặn dò kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, dù qua vô lượng trăm ngàn đại kiếp cũng chẳng thể hết được. Tóm lại mà nói: Như Ta đã là Đại sư các người, Bát-nhã Ba-la-mật-đa phải biết cũng là Đại sư các người. Các người trời người kính trọng nơi Ta, cũng nên kính trọng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Vậy nên, Khánh Hỷ! Ta dùng vô lượng phương tiện khéo léo giao phó kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm cho người, người phải thọ trì chớ cho quên mất. Ta nay cầm Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây đối trước các trời, người, a-tổ-lạc thấy vô lượng đại chúng giao phó dặn dò cho người, nên chính thọ trì chớ cho quên mất. Khánh Hỷ! Ta nay thật lời bảo cùng người rằng: Có kẻ tịnh tín muốn chẳng bỏ Phật, muốn chẳng bỏ Pháp, muốn chẳng bỏ Tăng, lại muốn chẳng bỏ Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chư Phật ba đời đã chứng, quyết định chẳng nên bỏ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Như thế gọi là phép chư Phật chúng Ta dạy răn dạy trao cho các đệ tử.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân ưa muốn lắng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, thọ trì đọc tụng, thông lanh rớt ráo, suy nghĩ đúng lý, đem vô lượng môn rộng vì người thuyết, phân biệt khai chỉ, thi thiết gây dựng khiến kia hiểu rõ, tinh tiến tu hành. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng gần viên mãn Nhất thiết trí trí. Sở dĩ vì sao? Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Nhất thiết trí trí đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế mà được sanh vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Chư Phật ba đời đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế sanh ra Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Vậy nên, Khánh Hỷ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề phải siêng tinh tiến tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là mẹ các Bồ-tát Ma-ha-tát, sanh các Bồ-tát Ma-ha-tát vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát siêng học sáu thứ Ba-la-mật-đa mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên, Khánh Hỷ! Ta đem sáu thứ Ba-la-mật-đa đây lại giao phó dặn dò, người phải chính thọ trì chớ cho quên mất. Sở dĩ vì

sao? Vì sáu thứ Ba-la-mật-đa như thế là kho pháp vô tận các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tất cả Phật pháp từ đây sanh vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Chư Phật Thế Tôn mười phương ba đời thuyết ra pháp yếu đều là kho tàng Pháp bảo vô tận sáu thứ Ba-la-mật-đa tuôn chảy ra vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Chư Phật Thế Tôn mười phương ba đời đều nương kho pháp vô tận sáu thứ Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khánh Hỷ phải biết: Đệ tử Thanh văn chư Phật Thế Tôn mười phương ba đời đều nương kho pháp vô tận sáu thứ Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học đã đang sẽ vào Vô dư Niết-bàn.

Lại nữa, Khánh Hỷ! Giả sử người vì người Thanh văn thừa thuyết pháp Thanh văn, do pháp đây nên hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên tất cả đều được quả A-la-hán, vẫn chưa vì Ta làm việc đệ tử Phật nên làm. Nếu người năng vì người Bồ-tát thừa tuyên nói một câu pháp tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, tức gọi vì Ta làm việc đệ tử Phật nên làm. Ta đối việc này rất sanh tùy hỷ hơn người giáo hóa hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên tất cả đều được quả A-la-hán.

Lại nữa, Khánh Hỷ! Giả sử tất cả hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên do sức người dạy chẳng trước chẳng sau đều được thân người, đồng thời chúng được quả A-la-hán. Các A-la-hán này có bao thí tánh, giới tánh, tu tánh các việc phước nghiệp. Nơi ý hiểu sao?

Việc phước nghiệp kia hãy là nhiều chăng? Khánh Hỷ thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Nhiều lắm. Việc phước nghiệp kia vô lượng vô biên.

Phật bảo: Khánh Hỷ! Nếu có Thanh văn năng vì Bồ-tát tuyên nói pháp tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa chùng một ngày đêm, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn kia.

Khánh Hỷ phải biết: Thôi một ngày đêm, chỉ chùng một ngày. Lại thôi một ngày chỉ chùng nửa ngày, lại thôi nửa ngày chỉ chùng một giờ, lại thôi một giờ chỉ chùng bữa ăn, lại thôi bữa ăn chỉ chùng giây lát, lại thôi giây lát chỉ chùng phút chốc, lại thôi phút chốc chùng gảy móng tay, người Thanh văn này năng vì Bồ-tát tuyên nói pháp tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước. Vì có sao? Vì người Thanh văn đây chỗ được nhóm phước vượt khỏi các căn lành tất cả Thanh văn, Độc giác.

Lại nữa, Khánh Hỷ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì người Thanh văn tuyên nói các thứ pháp Thanh văn thừa, giả sử tất cả hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên do pháp đây thấy đều chứng được quả A-la-hán, đều đủ các thứ công đức thù thắng. Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây chỗ được nhóm phước hãy là nhiều chăng?

Khánh Hỷ thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Nhiều lắm. Bồ-tát Ma-ha-tát này chỗ được nhóm phước vô lượng vô biên.

Phật bảo: Khánh Hỷ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì các thiện nam tử Thanh văn thừa hoặc Độc giác thừa, hoặc Vô thượng thừa tuyên nói pháp tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa chùng một ngày đêm, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước.

Khánh Hỷ phải biết: Thôi một ngày đêm, chỉ chùng một ngày, lại thôi một ngày chỉ chùng nửa ngày, lại thôi nửa ngày chỉ chùng một giờ, lại thôi một giờ chỉ chùng bữa ăn, lại thôi bữa ăn chỉ chùng giây lát, lại thôi giây lát chỉ chùng phút chốc, lại thôi phút chốc chùng gảy móng tay, Bồ-tát Ma-ha-tát này năng vì các thiện nam tử Tam thừa tuyên nói pháp tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước vô lượng vô số. Vì có sao? Vì pháp thí tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-

đa sâu thăm vượt khỏi tất cả pháp thí tương ưng Thanh văn, Độc giác và các căn lành Tam thừa kia vậy. Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này tự cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng đem pháp tương ưng Đại thừa chỉ hiện dạy dẫn khen khuyên vui mừng các hữu tình khác khiến đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quay lui.

Khánh Hỷ phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này tự tu sáu thứ Ba-la-mật-đa, cũng dạy người tu sáu thứ Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến tự tu Nhất thiết trí trí, cũng dạy người tu Nhất thiết trí trí. Do nhân duyên này căn lành thêm lớn, nếu đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có quay lui, không có lẽ ấy.

Bấy giờ, Thế Tôn bốn chúng vây quanh khen thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa giao phó A-nan-đà khiến thọ trì rồi, lại đối trước hội đại chúng tất cả trời, rồng, dục-xoa, kiện-đạt-phước thấy hiện sáu thần thông khiến cho chúng hội đều thấy Đức Bát Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Thanh văn, Bồ-tát đại chúng vây quanh, vì hội hải dụ tuyên nói diệu pháp, và thấy tướng nghiêm tịnh cõi kia. Kia Thanh văn Tăng đều A-la-hán, đã hết các lậu không còn phiền não, được chơn tự tại, tâm khéo giải thoát, huệ khéo giải thoát, như luyện ngựa khôn, cũng như rồng lớn, đã làm đáng làm, đã xong nên

xong, bỏ các gánh nặng, trọn được lợi mình, hết gút các cỗi, chính biết giải thoát, chí tâm tự tại, rốt ráo đệ nhất. Kia Bồ-tát Tăng tất cả đều nhiều người quen biết, được đà-la-ni và vô ngại biện, trọn nên vô lượng công đức thù thắng.

Phật thu thần lực khiến chúng hội đây trời, rồng, dực-xoa, kiện-đạt-phước thấy chẳng còn thấy Đức Bất Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Bồ-tát, Thanh văn và các đại chúng kia, cùng tướng nghiêm tịnh cõi Phật kia nữa. Chúng hội Phật kia và cõi nghiêm tịnh đều chẳng phải sở đối nhãn căn cõi này. Sở dĩ vì sao? Vì Phật thu thần lực, đối cảnh xa kia không duyên thấy vậy.

Bấy giờ, Phật bảo A-nan-đà rằng: Người còn thấy Bất Động Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cõi nước, chúng hội chẳng?

A-nan-đà thưa: Tôi chẳng còn thấy việc kia, vì chẳng phải sở hành mắt đây vậy.

Phật bảo cụ thọ A-nan-đà rằng: Như Đức Như Lai, chúng hội, cõi nước kia chẳng phải cảnh giới sở hành mắt cõi này, phải biết các pháp cũng lại như thế, chẳng phải cảnh giới sở hành của căn mắt thấy.

Khánh Hỷ phải biết: Pháp chẳng hành pháp, pháp chẳng thấy pháp, pháp chẳng biết pháp, pháp

chẳng chứng pháp. Khánh Hỷ phải biết: Tất cả pháp tánh không kể năng hành, không kể năng thấy, không kể năng biết, không kể năng chứng, không động không tác. Vì có sao? Vì tất cả pháp đều không tác dụng, năng lấy sở lấy tánh xa lìa vậy. Vì tất cả pháp chẳng thể nghĩ bàn, năng sở nghĩ bàn tánh xa lìa vậy. Vì tất cả pháp như việc huyền thầy, các duyên hòa hợp tương tự có vậy. Vì tất cả pháp không kể tác thọ, vọng hiện giống như có, không bền chắc vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành như thế, năng thấy như thế, năng biết như thế, năng chứng như thế là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng chấp trước tướng các pháp này. Khánh Hỷ phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế là học Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được tất cả Ba-la-mật-đa chóng mau viên mãn, đến bờ kia rất ráo tất cả pháp, nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Sở dĩ vì sao? Vì kẻ học như thế với trong các học là tôi là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, lợi ích an vui tất cả hữu tình, kẻ không nương hộ vì làm nương hộ. Chư Phật Thế Tôn mở cho xưng khen tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế.

Khánh Hỷ phải biết: Chư Phật, Bồ-tát học học đây rồi, trụ trong học đây, năng đem tay hữu hoặc ngón chân hữu cắt lấy thể giới Tam thiên đại thiên vứt bỏ phương khác hoặc trả về bản xứ, hữu tình trong ấy chẳng hay chẳng biết, không tồn không sợ. Sở dĩ vì sao? Vì oai lực công đức Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng thể nghĩ bàn. Chư Phật và các Bồ-tát quá khứ vị lai hiện tại học Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây ở khứ lai hiện và pháp vô vi thấy đều năng được trí kiến không ngại. Vậy nên, Khánh Hỷ! Ta nói năng học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm với trong các học là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng.

Khánh Hỷ phải biết: Có các kẻ muốn lấy lượng ngăn mé Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, như đũa ngu si muốn lấy lượng và ngăn mé hư không. Vì có sao? Vì công đức Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm không lượng không ngăn mé vậy.

Khánh Hỷ phải biết: Ta trọn chẳng nói công đức thắng lợi Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm có lượng ngăn mé như danh thân thấy. Sở dĩ vì sao? Danh cú văn thân là pháp có lượng, công đức thắng lợi Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm pháp chẳng có lượng. Chẳng phải danh thân thấy năng lường được công đức thắng lợi Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng

chẳng phải công đức thắng lợi Bát-nhã Ba-la-mật-đa bị kia lường.

Bấy giờ, Khánh Hỷ bèn thưa Phật rằng: Vì nhân duyên nào Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm nói là không lường?

Phật bảo: Khánh Hỷ! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm tánh vô tận, tánh xa lìa, tánh vắng lặng, như thật tế, như hư không, nên mới nói là không lường.

Khánh Hỷ phải biết: Chư Phật ba đời đều học Bát-nhã Ba-la-mật-đa viên mãn rốt ráo, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình tuyên nói khai chỉ, mà Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây thường không diệt tận. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm giống như hư không không thể tận vậy. Có các kẻ muốn tận Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm thời là muốn tận ngăn mé hư không.

Khánh Hỷ phải biết: Bồ thí thấy sáu Ba-la-mật-đa nói rộng cho đến Nhất thiết trí trí chẳng thể tận vậy, đều chẳng phải đã tận nay tận sẽ tận. Sở dĩ vì sao? Vì pháp như thế thấy không sanh không diệt, cũng không trụ khác, làm sao khá được thi thiết có tận?

Bấy giờ, Như Lai từ điện môn thè ra tướng lưới rộng dài trùm khắp điện luân. Hiện tướng lưới rồi, lại từ khẩu vào, bảo Khánh Hỷ rằng: Nơi ý hiểu sao? Thế gian nếu có tướng lưới như vậy phát ra lời nói có hư dối chăng?

Khánh Hỷ thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng dối.

Phật bảo: Khánh Hỷ! Người từ nay lui nên vì bốn chúng rộng thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, phân biệt khai chỉ, thi thiết gây dựng khiến kia dễ hiểu.

Khánh Hỷ phải biết: Trong Mật tạng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế rộng nói tất cả phần pháp Bồ-đề và các pháp tướng. Vậy nên, tất cả thiện nam tử cầu Thanh văn thừa, cầu Độc giác thừa, cầu Vô thượng thừa đều nên nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây đã nói pháp môn thường siêng tu học, chớ sanh chán mỏi. Nếu năng thường siêng tu học được như thế, sẽ mau chứng được nghĩa tự sở cầu.

Lại nữa, Khánh Hỷ! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là năng ngộ vào tất cả pháp môn, là năng ngộ vào tất cả văn tự, là năng ngộ vào đà-la-ni môn. Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên đối đà-la-ni môn Như Lai thường siêng tu học. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thọ trì

đà-la-ni môn như thế chóng năng chứng được tất cả biện tài, các vô ngại giải.

Khánh Hỷ phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chính là kho tàng Pháp bảo vô tận chư Phật Thế Tôn quá khứ vị lai hiện tại giữ gìn tất cả Phật pháp nhiệm mầu. Vậy nên, Ta nay phân minh bảo người rằng nếu có kẻ đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây thọ trì đọc tụng, thông lanh rất ráo, suy nghĩ đúng lý, thời là thọ trì Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chư Phật ba đời đã đắc.

Khánh Hỷ phải biết: Ta nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là cái bàn chân vững chắc của kẻ năng dạo tới con đường Bồ-đề, cũng là Đại đà-la-ni tất cả Vô thượng Phật pháp. Các người nếu năng thọ trì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đà-la-ni như thế ấy thời là tổng trì tất cả Phật pháp lợi ích an vui tất cả hữu tình.

--- o0o ---